

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320204233
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4320204233.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej vo veci starostlivosti o maloleté deti: S. Z. I., nar. XX.XX.XXXX, P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P. ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky W. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX, XXX XX L. a otca Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. K. XXX/XXX, XXX XX G., zastúpeného JUDr. Zuzanou Baloghovou, advokátkou so sídlom Mostová 33, 034 01 Ružomberok, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 17P/104/2020-203 zo dňa 26.05.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú S. Z., zmenil rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 10P/13/2017-340 zo dňa 05.06.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/48/2018-411 zo dňa 29.11.2018 v časti o výživnom tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej P. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne, ktoré je otec povinný k rukám matky uhrádzať počnúc dňom 09.03.2020. Zročné výživné za obdobie od 09.03.2020 do 26.05.2021 vo výške 735,42 eura otca zaviazal uhrádzať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú P. zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 121 CMP.

2. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že matka sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 09.03.2020 domáhala zvýšenia výživného na obe maloleté deti, u maloletej S. Z. zo sumy 100 eur na sumu 170 eur a u maloletej P. zo sumy 80 eur na sumu 150 eur počnúc dňom uzavretia manželstva otca maloletých detí. Počnúc dňom XX.XX.XXXX navrhla zvýšenie výživného u maloletej S. Z. na sumu 200 eur a u maloletej P. na sumu 180 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia súdu vo veci výživného na maloleté deti došlo k zvýšeniu výdavkov spojených s ich stravovaním, hygienou, ošatením, či návštevou školy, ale aj so zvýšením celkových výdavkov na chod domácnosti. Poukázala na zhoršenie zdravotného stavu detí, ktoré navštevujú centrum poradensko-psychologických služieb a ambulanciu gastroenterológa. Uviedla, že pre obe deti je nevyhnutné dodržiavať zásady diétného stravovania, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Uzavretím manželstva sa otcovi podstatne zvýšil jeho príjem, keďže jeho manželka je zárobkovo činná. Ona sama trpí reumou, skoliózou, je sledovaná endokrinológom, gastroenterológom a alergológom.

3. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo na strane oboch rodičov ako aj na strane maloletej P. k zmene pomerov. Maloletá P. za uplynulý čas fyzicky vyspela, prirodzene už len samotným plynutím času sa zvýšili náklady na jej vzdelávanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, športové i kultúrne vyžitie. P. nastúpila na B. stupeň základnej školy, je žiačkou K. ročníka. Od času posledného rozhodovaní súdu o výživnom sa maloletej zhoršil zdravotný stav, trpí zápalovým ochorením čriev, podrobuje sa nastavenej terapii pozostávajúcej z užívania enzýmov zabraňujúcich zápalovým procesom, ktoré nie sú plne hrazené z verejného poistenia. Matka znáša aj všetky výdavky spojené s ďalšou diagnostikou ochorenia (tzv. výdychové testy), tiež výdavky spojené s dopravou a diétnym stravovaním dieťaťa. Maloletá naďalej navštevuje logopéda, psychiatra a Centrum poradenstvo - psychologických služieb P..

4. U oboch rodičov došlo k zvýšeniu príjmov. Kým matka v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu vo vzťahu k maloletej P. poberala opatrovateľský príspevok v sume 297,42 eura, aktuálne pobera príspevok v sume 576,74 eura. U otca tiež došlo k miernemu zvýšeniu jeho priemerného čistého mesačného príjmu zo sumy 660,22 eura, na aktuálnu sumu 723,64 eura. Znížili sa mu výdavky, keďže v súčasnosti nespláca spotrebné úvery. Matke sa naopak zvýšili výdavky súvisiace s rekonštrukciou jej rodinného domu, ktoré financuje z úspor vo výške 6.000 eur. Uzavretím manželstva otca došlo k zmene jeho osobných pomerov, čím vznikla manželom vzájomná vyživovacia povinnosť. Súd nemal za preukázané, že výdavky v domácnosti hradí výlučne otec. Porovnaním príjmu otca a ním deklarováných a preukázaných výdavkov je zrejme, že by ich nebol schopný uhrádzať bez ohrozenia vlastnej výživy. Zvýšenie výživného na maloletú P. zo sumy 80 eur na sumu 130 eur odôvodnil súd zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho nástupom na vyšší stupeň vzdelávania a zhoršením zdravotného stavu.

5. Na strane maloletej S. Z. nevzhladol súd takú zmenu pomerov, ktorá by bola predpokladom na rozhodnutie o zvýšení vyživovacej povinnosti otca. Maloletá je v súčasnosti, tak ako bola aj v čase ostatného rozhodnutia súdu, žiačkou B. stupňa základnej školy. Nebolo preukázané, že by sa zásadnejším spôsobom zmenili výdavky spojené s návštevou školy. Je naďalej sledovaná imunológom, pričom na túto skutočnosť už prihladol súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom. Pre opakujúce sa problémy s obštipáciou užíva maloletá laxatíva so zanedbateľným doplatkom, ktorý nemá vplyv na zvýšenie vyživovacej povinnosti. Na strane matky došlo k zvýšeniu príjmu v podobe opatrovateľského príspevku zo sumy 297,42 eura, na sumu 576,74 eura, ktorý matke umožňuje podieľať sa vo zvýšenej miere na úhrade potrieb maloletej. U otca tiež došlo k miernemu zvýšeniu priemerného čistého mesačného príjmu zo sumy 500 až 600 eur na sumu 723,64 eura. Otec do výlučného vlastníctva nadobudol rodinný dom, darovacou zmluvou previedol spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti v kat. úz. K. na svoju sestru. Výraznejšie sa zmenili výdavky otca z dôvodu splácania hypotekárneho úveru a uzatvorením manželstva došlo aj k zmene jeho osobných pomerov.

6. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka detí navrhujúc napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť v plnom rozsahu. Uviedla, že súd zistil skutkový stav nesprávne a neúplne. Pri určení výšky výživného sa súd nemôže pridržiavať len oficiálneho príjmu otca, ale musí prihliadať aj na skutočnú životnú úroveň otca. Otec podľa nej uhrádza dve hypotéky, pričom jedna z hypoték patrí podľa nej manželke otca, pretože pri príjme otca cca 750 eur by banka otcovi ďalšiu hypotéku neposkytla. Otec sa vzdal majetkového prospechu, keď daroval podiel na rodinnom dome svojej sestre, nehospodárne a neúčelne vynakladá aj prostriedky na advokáta. O výživnom na deti bolo síce rozhodnuté v roku 2018, ale návrh na zvýšenie si podala v roku 2016. Hoci sa jej príjem zvýšil na 572 eur, na pokrytie všetkých výdavkov je nepostačujúci a predstavuje hranicu životného minima, pričom životná úroveň otca je vysoko nad hranicou priemernej životnej úrovne. Vstupom do manželstva sa zmenili pomery otca. Životná úroveň manželov musí byť rovnaká, keďže manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Jej sa od XX.XX.XXXX podstatne zvýšili výdavky spojené s bývaním a nájmom, a to vo výške 150 eur mesačne. Od povinného nežiada, aby prispieval na rekonštrukciu nehnuteľnosti, požaduje len, aby sa povinný podieľal na výdavkoch spojených s bývaním, ktoré je nevyhnutné vynaložiť vzhľadom na zdravý vývoj detí. Bude potrebné zariadiť izby pre obe deti. Pri rozhodovaní vo vzťahu k maloletej S. Z. súd vôbec nebral do úvahy jej vek XX rokov, pričom pri poslednom rozhodovaní mala XX rokov. Došlo k zvýšeniu výdavkov spojených s výživou, vzdelávaním, oblečením, hygienou a pod. Súd návrh zamietol napriek tomu, že predložila rozhodnutie o prijatí na S. školu, pričom s prestupom mala výdavky už v čase rozhodnutia súdu. Keďže súd uvedené skutočnosti nezohľadnil, bude si musieť podať nový návrh, čím dochádza k zbytočnému zaťažovaniu súdov. Poukazovala aj na zdravotné problémy tráviaceho traktu S. Z. s nutnosťou zabezpečiť racionálnu stravu. Trpí steatózou (stukovatením) pečene, zápchami,

nevoľnosťami, únavou, malátnosťou, bolesťami brucha, žalúdka. Všetky zdravotné problémy maloletých detí súvisia so životom v biede a chudobe. Jej zvýšený príjem nie je určený výlučne na starostlivosť o deti, ale aj na pokrytie jej potrieb a s tým súvisiacu starostlivosť o jej zdravotný stav. Záverom poukázala na zvýšené výdavky v súvislosti so stomatologickou starostlivosťou.

7. Voči vyhovujúcim výrokom rozsudku podal odvolanie otec, ktorý namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, k/ CSP), nesprávne a neúplne zistený skutočný stav veci potrebný pre rozhodnutie (§ 62 ods. 1 CMP). Súd nedostatočne vyhodnotil skutkový stav, teda či došlo k splneniu podmienok predpokladaných v § 26 Zákona o rodine. V tomto prípade nenastala žiadna taká zmena pomerov, na základe ktorej by bolo dôvodné zvýšenie výživného na P. od 09.03.2020, t. j. po roku a pol od posledného rozhodnutia. Z vykonaného dokazovania nebol zistený žiadny nárast výdavkov a potrieb maloletej, ktorý odôvodňoval zvýšenie výživného o sumu 50 eur. Maloletá mala zdravotné problémy aj v minulosti. Súd neuviedol aké zvýšené výdavky v súvislosti s prechodom na vyšší stupeň vzdelávania maloletej vznikli. Maloletá sa počas uzavretia školských zariadení vzdelávala doma, do školy nechodila, online vzdelávania sa tiež nezúčastňovala, len odovzdávala zadané úlohy, preto nie je zrejme v čom vzrástli jej školské výdavky. Súd správne konštatoval vznik jeho vzájomnej vyživovacej povinnosti uzavretím manželstva, ale fakt, že nové manželstvo uzavrel, už správne nevyhodnotil. Jeho manželka podnikala v M. a v dôsledku pandémie Covid sa rozhodla spoločnosť predať. Mala úvery, záväzky voči zamestnancom a nevytvorila si žiadnu finančnú rezervu. Súd nezohľadnil, že má tri vyživovacie povinnosti. Pokiaľ by na všetky deti platil výživné, aké mu súd určil voči maloletej P., tak by len na výživnom zaplatil 450 eur, čo predstavuje cca 2/3-iny jeho príjmu. Má odôvodnené výdavky na bývanie, platí hypotéku, ktorú čerpal pred uzatvorením manželstva. V súčasnej situácii prepuknutia ochorenia Covid je na neho odkázaná aj jeho manželka, ktorá sa však snaží zamestnať. Má pochybnosti, či matka využíva výživné pre potreby maloletých detí, keď z jej príjmov dokáže financovať aj prestavbu viničného domčeka. Namietal, že súd nezdôvodnil zvýšenie výživného od 09.03.2020 a neuviedol, v čom práve od tohto dňa nastala zmena pomerov odôvodňujúca zmenu súdneho rozhodnutia. Jeho vstup do manželstva nemôže byť dôvodom na zvýšenie výživného. Napriek naoko rozsiahlemu dokazovaniu súd nebol schopný riadne vyhodnotiť zistené skutočnosti, čo je zrejme aj z odôvodnenia rozsudku.

8. K odvolaniu oboch rodičov sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na zmenu pomerov na strane maloletej P., ktorá nastúpila na vyšší stupeň vzdelávania a zhoršil sa jej zdravotný stav. Zvýšenie výživného zo sumy 80 eur na sumu 130 eur je primerané odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa v tomto veku.

9. K podanému odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že otec sa stále sťažuje, ako je úhrada výživného za hranicou jeho možností, pritom si žije vysoko nad pomery. Len splátka hypoték predstavuje 600 eur mesačne, výživné má však prednosť pred inými výdavkami. Peniaze na stavbu si požičala, pomáhajú jej susedia a rodinní priatelia. Voči plnoletému synovi A. X. plní otec výživné vo výške 160 eur. Odvolanie otca považuje za nedôvodné.

10. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka matka uviedla, že nechápe jeho postoj. Opakovane uviedla, čo všetko nie je možné maloletým deťom z jej plynúcich príjmov a výživného zabezpečiť, keďže sú nepostačujúce. Otec má podľa nej oveľa lepšie možnosti nájsť si viac platené zamestnanie.

11. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý zotrval na podanom odvolaní. Tvrdenia matky sú zavádzajúce a účelové v snahe získať výživné vo výške, ktorá nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Nepopiera, že deti majú isté náklady, avšak jeho príjem nie je v takej výške, aby mohol platiť zvýšené výživné. Jeho mesačný príjem vo výške 723 eur mu neumožňuje platiť výživné na obe maloleté deti spolu vo výške 380 eur, ako požaduje matka, keďže má ešte jednu vyživovaciu povinnosť, zatiaľ vo výške 50 eur mesačne. Nestotožňuje sa s názorom matky, že dňom uzavretia manželstva došlo k splneniu podmienok na zvýšenie výživného. Jeho manželka nadobudla časť svojho majetku pred uzatvorením manželstva, tento majetok netvorí BSM. Jeho príjem sa za posledné roky nijako radikálne nezvýšil. Matka však dosiahla prostredníctvom výživného a príspevkov takú životnú úroveň, že ju nič nenúti zamestnať sa. Vlastní len jednu nehnuteľnosť, ktorej je výlučným vlastníkom. Neplatí dve hypotéky, prvá hypotéka len bola nahradená druhou. Poplatky, ktoré hradí v súvislosti s bývaním, súdu preukázal. Nefinancoval žiadnu exotickú dovolenku. Dovolenku dostali ako svadobný

dar. Spoluvlastnícky podiel 1/6-iny k rodinnému domu mu neumožňoval nehnuteľnosť v celosti užívať. Jeho sestra doopatrovala ich otca a do nehnuteľnosti investovala. Ďalej otec uviedol, aký je v súčasnosti jeho vzťah k dcéram, a že má záujem o ich zverenie do osobnej starostlivosti. Maloletej S. Z. nebola odporučená liečba, ale racionálna strava kvôli nadváhe. Nebola jej nariadená žiadna špeciálna diéta, ale racionálne stravovanie, rovnako tak u P.. Je na zodpovednosti matky, že deti sa nesprávnymi stravovacími návykmi dopracovali k zdravotným problémom. Deti sa v škole nestravovali, hoci základné školy mali v posledných rokoch bezplatnú stravu pre deti. Maloletá P. má XX rokov, chodí do školy, čím sa vytvoril priestor, aby sa matka zamestnala. Jeho zdravotný stav sa zhoršil po prekonaní ochorenia Covid a má naplánovanú aj operáciu pruhu, čo môže ohroziť vykonávanie nočných zmien, ktoré sú finančne lepšie ohodnotené.

12. Matka k vyjadreniu otca uviedla, že otec má podľa nej aj neoficiálny príjem formou „fušiek“. Uviedla, aké výdavky mala v súvislosti s nástupom maloletej S. Z. na S. školu.

13. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimsporového poriadku, ďalej len „CMP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci neviazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako nepreskúmateľný zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b), c) CSP) a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

14. Podľa obsahu spisu sa matka maloletých detí podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca u maloletej S. Z. zo sumy 100 eur na sumu 170 eur (od XX.XX.XXXX na 200 eur) a u maloletej P. zo sumy 80 eur na sumu 150 eur (od XX.XX.XXXX na 180 eur). Zvýšenie odôvodnila jednak plynutím času od posledného rozhodnutia súdu, zhoršením zdravotného stavu detí a vstupom otca detí do manželstva.

15. Súd prvej inštancie považoval návrh matky na zvýšenie výživného za čiastočne dôvodný len vo vzťahu k maloletej P., čo odôvodnil jej zhoršeným zdravotným stavom a nástupom na vyšší stupeň vzdelávania. Otcovi preto zvýšil platenie výživného o 50 eur mesačne, t. j. na sumu 130 eur. U S. Z. súd naopak nevzhladol takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, keďže maloletá je rovnako žiačkou B. stupňa, pričom poukázal na zdravotné problémy maloletej súvisiace s obštipáciou, ktoré vyžadujú užívanie laxatív, avšak za nepatrný doplatok. Zároveň konštatoval zvýšenie príjmu tak na strane matky ako aj otca, oproti poslednému rozhodnutiu súdov o výživnom.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné

skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v zákone. Výkladom tohto ustanovenia treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť vyvedené. Právo (účastníka konania) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Účelom odôvodnenia rozhodnutia je totiž preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu i s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné.

23. Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

24. Po preštudovaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku, sa odvolací súd stotožnil s námietkou matky a otca o nedostatočne zistenom skutkovom stave, ako aj o nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti predmetného rozsudku, ktorý nespĺňa požiadavky dostatočnej odôvodnenosti súdneho rozhodnutia (220 ods. 2 CSP) a rovnako tiež nemožno hovoriť o presvedčivosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

25. Z obsahu spisu nie je možné zistiť, aké sú skutočné mesačné výdavky na výživu každého z maloletých detí, pretože tieto skutočnosti súdu matka neuviedla a výdavky nevyčíslila. Dôvod na zvýšenie odôvodňovala vstupom otca do manželstva, čím sa mala zvýšiť jeho životná úroveň. Z odôvodnenia súdu nevyplýva, na základe akých skutočností dospel súd prvej inštancie k zvýšeniu výživného na maloletú P. práve o sumu 50 eur mesačne. Podľa otca trpela maloletá P. zdravotnými problémami uvádzanými matkou aj v čase posledného rozhodovania. Uvedené je zrejme aj z rozhodnutia Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/48/2018-411 zo dňa 29.11.2018, konkrétne z bodu 2., v ktorom je uvedené, že matka aj pred odvolacím súdom uvádzala, že „maloletá začala mať problémy aj v oblasti gastroenterológie, musí s ňou absolvovať rôzne vyšetrenia a testy, za ktoré dopláca 75 eur a k tomu cestovné na vyšetrenia“. Z vyjadrení matky vyplýva, že obe maloleté deti majú gastroenterologické problémy, avšak súd pri posudzovaní výšky výživného na maloletú S. Z. na tieto skutočnosti ako na zmenu pomerov neprihliadol, keďže nimi trpela aj v čase posledného rozhodovania.

26. V danej veci si je však potrebné uvedomiť, že maloletá S. Z. má v súčasnosti XX rokov a je o J. roky staršia ako jej sestra, maloletá P., ktorá má v súčasnosti XX rokov. Obe sestry pritom trpia gastroenterologickými problémami, ktorými matka odôvodňuje zvýšenie výživného. U oboch maloletých detí bolo o poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k nim rozhodované súdom v roku 2018, u maloletej S. Z. to bolo dokonca o tri mesiace skôr (22.08.2018) ako u maloletej P. (29.11.2018). Pokiaľ súd prvej inštancie zvýšil výživné len u maloletej P., ktorá je o J. roky mladšia ako maloletá S. Z., pričom obe trpia rovnakými zdravotnými problémami, s ktorými matka vynakladá približne rovnaké finančné prostriedky (matkou nebolo preukázané, že na výživu maloletej P. vynaloží vyššie finančné prostriedky ako na maloletú S. Z.), pričom s mimoškolskými aktivitami a krúžkami matka neuvádzala žiadne zvýšené výdavky, javilo sa odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie ako nedostatočne

odôvodnené a nezohľadňujúce konkrétny skutkový stav. Vychádzajúc z približne rovnakých výdavkov oboch maloletých detí však na základe rozhodnutia súdu bolo maloletej P. priznané výživné vo výške 130 eur, pričom maloletá S. Z., ktorá je o J. roky staršia a trpí steatózou pečene, by aj naďalej poberala výživné od svojho otca len vo výške 100 eur. V záujme objektívneho a spravodlivého rozhodnutia, ktoré bude zohľadňovať reálny skutkový stav, bude nutné skúmať, aké sú skutočné výdavky na výživu maloletej P. a tiež maloletej S. Z.. Tieto výdavky však musí konkretizovať matka, ktorá najlepšie vie, koľko finančných prostriedkov mesačne vynaloží na výživu svojich maloletých detí. Tiež je potrebné sa vysporiadať s argumentáciou matky, či u maloletej P. skutočne došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, keď problémy v oblasti gastroenterológie matka uvádzala aj v konaní pred Krajským súdom v Nitre sp. zn. 9CoP/48/2018.

27. Samotný vstup otca do manželstva nemôže byť dôvodom na zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom tak, ako sa matka maloletých detí domnieva. Manželka otca maloletých detí sa predsa nemôže podieľať na vyživovacej povinnosti, ktorú má jej manžel voči svojim maloletým deťom. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca a matky maloletých detí. Z obsahu spisu vyplýva, že k zlepšeniu príjmov došlo tak na strane matky ako aj otca. Obaja rodičia by teda mohli z dosahovaných príjmov zabezpečovať výživné voči svojim maloletým deťom vo väčšom rozsahu ako tomu bolo pri poslednom rozhodovaní o výživnom. Treba tiež prihliadnuť na skutočnosť, že matka sa o deti aj osobne stará. Taktiež plynutie času samo o sebe spôsobuje nárast životných nákladov a odôvodňuje zvýšenie výživného, odhliadnuc od prirodzeného nárastu životných nákladov, ktoré sú spojené s vývojom človeka od jeho narodenia až po nadobudnutie dospelosti, prípadne pokračovanie v ďalšom štúdiu.

28. Pokiaľ ide o zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného stanoveného súdom, musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v hľadiskách, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho (podstatného) charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie pôvodného rozhodnutia o výživnom, teda musí ísť o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/67). Z podstatných okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výživného možno uviesť pribudnutie, alebo odpadnutie vyživovacej povinnosti povinnému z vyživovacej povinnosti, podstatný pokles alebo podstatné dôvodné zníženie príjmov, vyššie odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ku ktorým môže dôjsť buď okamžite, napríklad v dôsledku nástupu do školy, či nástupu na strednú školu, na ktorej sa pripravuje na štúdium na vysokú školu alebo na svoje budúce povolanie, potom je to tiež vyšší vek oprávneného, s čím súvisí aj nárast odôvodnených potrieb v dôsledku uplynutia dlhšej doby.

29. Matka požaduje od otca platenie vyššieho výživného, pričom argumentuje jeho vysokou životnou úrovňou. Tieto skutočnosti však matka súdu ničím nepreukázala. Otec dosahuje čistý mesačný príjem v sume 723,64 eura a na zabezpečenie bývania bol nútený čerpať hypotekárny úver. Bez povšimnutia súdu prvej inštancie však ostala námietka matky ohľadom konania otca, ktorý daroval svoj spoluvlastnícky podiel k rodinnému domu svojej sestre. Touto skutočnosťou sa súd bližšie nezaoberal a s ohľadom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine ju ani nevyhodnotil.

30. Matka tiež uvádzala, že s otcom maloletých detí sú vlastníkami pozemku. Táto informácia zostala zo strany súdu prvej inštancie tak isto bez povšimnutia. Nie je zrejmé o aký pozemok ide, aká je jeho cena, a či je možné predajom uvedenej nehnuteľnosti dosiahnuť také zvýšenie príjmu oboch rodičov, z ktorého by mohli zabezpečiť zvýšenie životnej úrovne svojich maloletých detí.

31. Odvolaciemu súdu tiež nie je zrejmé, prečo matka v súčasnosti nepracuje, keď maloletá P. navštevuje základnú školu. Matka neuviedla a súd nezisťoval, v čom spočíva starostlivosť matky o maloletú P., či maloletá navštevuje školské zariadenie len obmedzený počet vyučovacích hodín, ako tomu bolo v čase posledného rozhodovania súdu, alebo sa zúčastňuje vyučovania v plnom rozsahu. Nie je známe, aké má matka vzdelanie a aký potencionálny príjem by v prípade jej zamestnania mohla s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce, dosiahnuť. Matka je poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie maloletej P. vo výške 576,74 eura. Sama matka by mala zvážiť, či by nebolo vhodné, vzhľadom na to, že maloletá navštevuje školské zariadenie, nájsť si zamestnanie v snahe dosiahnuť vyšší príjem ako predstavuje príspevok na opatrovanie. Obaja rodičia totiž majú prispievať na výživu svojich detí

podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ matka požaduje pre svoje deti vyššiu životnú úroveň, mala by sa aj ona snažiť nájsť si zamestnanie, pokiaľ jej to možnosti a schopnosti dovoľujú, zohľadniac pritom aj zdravotný stav maloletej P..

32. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku síce uviedol, že otec má tri vyživovacie povinnosti, keďže okrem vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, má aj vyživovaciu povinnosť voči plnoletému synovi A. X. vo výške 50 eur, avšak nie je zrejmé, či pri zvýšení výživného zohľadnil aj túto tretiu vyživovaciu povinnosť otca.

33. Po zohľadnení všetkých horeuvedených skutočností uvedených v bodoch 25. až 32., musel odvolací súd konštatovať, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie, ktorým by zisťoval, či na strane maloletých detí došlo k zvýšeniu výdavkov na ich výživu, keďže matka sumu mesačných výdavkov, ktoré vynakladá na maloleté deti vôbec nevyčíslila. Preto odvolací súd rozhodujúc o odvolaní matky a otca prijal záver, že nie sú v tejto veci dané podmienky ani na potvrdenie napadnutého rozsudku a ani na jeho zmenu, a z toho dôvodu je potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 2 CSP).

34. V ďalšom konaní preto súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vec znovu prejedná a zameria ďalšie dokazovanie na vyššie uvedené skutočnosti (uvedené v bodoch 25. až 32.), pričom zohľadní aj nástup maloletej S. P. na vyšší stupeň školy a s tým súvisiace výdavky. Po zistení relevantných skutočností potrebných na posúdenie aktuálnej situácie na strane maloletých detí a tiež po zohľadnení pomerov na strane povinného a matky, súd opätovne rozhodne o návrhu matky na zvýšenie výživného. Svoje nové rozhodnutie odôvodní tak, aby spĺňalo všetky zákonné náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP, a teda aby bolo presvedčivé a v prípadnom odvolacom konaní preskúmateľné. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).